

Tisková zpráva z tiskové konference

Centra výzkumu globální změny Akademie věd ČR (CzechGlobe) a Hnutí DUHA

Nová studie: Ekonomické dopady rozdílné péče o NP Šumava

Pro místní ekonomiku je nejvýhodnějším scénářem
kvalitní ochrana a rozšíření území divočiny

pondělí 20. ledna 2014

Rozhodování o divočině v Národním parku Šumava bude mít zásadní vliv i na místní ekonomiku. Kvalitnější ochrana divoké přírody, rozšíření bezzásahových území a rozvoj turistiky zaměřené na divokou přírodu [1] podpoří ekonomický rozvoj regionu, zatímco prosazování developerských projektů na úkor vzácné přírody vyvolá jen krátkodobé zisky, z nichž navíc nebudou profitovat obce a místní obyvatelé.

To je hlavní závěr nové studie, kterou na dnešní tiskové konferenci za účasti renomovaných expertů představili Ian Dickie, obchodní ředitel EFTEC [2] a vědci z Centra výzkumu globální změny Akademie věd ČR. Celkový ekonomický přínos národního parku vyčíslila studie na 44 miliard korun ročně, a to zejména díky existenci vzácné a málo porušené přírody [3]. Bezzásahové zóny s divočinou přitom přinášejí víc peněz než místa, kde zasahuje člověk.

Studie „Ekonomické dopady rozdílných scénářů péče o NP Šumava“ hodnotí tři možnosti vývoje: pokračování současného stavu, přijetí zákona navrženého bývalým ministrem Chalupou, který jde na ruku velkým developerům, a přijetí návrhu zákona, připraveného vědci a ekologickými organizacemi [4]. Vědci předají tuto studii novému ministru životního prostředí, který rozhodne o dalším osudu našeho největšího národního parku.

Experti ve studii dokladují, že ekonomické důsledky případného přijetí ministerského zákona a v menší míře i zachování současného nekoncepčního přístupu k managementu NP Šumava:

- negativně ovlivní současnou turistiku za přírodou a potenciál jejího rozvoje,
- sníží hodnotu národního parku jako oblasti s divokou přírodou a vysoce kvalitními ekosystémy,
- a tím oslabí marketingovou hodnotu území jako atraktivní turistické a rekreační destinace.

Studie vážně zpochybnila ekonomický přínos založený na stavebním rozvoji a takových projektech, jako je například vybudování lanovky a sjezdovky na Hraničnick.

Naopak návrh na rozšíření bezzásahových oblastí ponechaných přírodě považují experti za ekonomicky životaschopný scénář, který:

- využije globální růst ekoturismu,
- vytvoří ekonomické příležitosti rozvojem turistiky v nových územích divočiny chráněné jako bezzásahové oblasti i v širším regionu NP,
- nepoškodí vzácnou přírodu a nepodkope ekologickou integritu národního parku.

Experti poukazují na ekonomicky dobře fungující Národní park Bavorský les, který „... má 53 % divočiny a velkou návštěvnost: spočívá v ikonické hodnotě ‚značky‘ divočina, v přírodní krajině a pocitu odlehlosti, která se k ní váže ...turistika vynahrazuje ztráty z lesnictví a dřevozpracujícího průmyslu...větší podíl příjmů z turistiky [oproti dřevařství] zůstává v regionu.“(str. 28) [4]

Ian Dickie, MA, MSc., obchodní ředitel EFTEC a ředitel Aldersgate Group z Velké Británie, řekl:

Rozšířit v NP Šumava území divočiny představuje dvojnásobnou výhru - pro šumavskou přírodu i pro místní ekonomiku. Toto řešení zajistí parku unikátní pozici na rostoucím evropském trhu s ekoturismem a prožitkovou turistikou. Naopak scénáře, jež slibují rozvoj Šumavy prostřednictvím velkých developerských projektů a snížením rozlohy divočiny, by poškodily jak přírodu, tak na i na ni navázanou turistiku. Příležitost k udržitelnému růstu místní ekonomiky by byla ztracena ve prospěch zisku několika velkých investorů a dočasných pracovních příležitostí.“

Prof. RNDr. Pavel Kindlmann, DrSc., vedoucí oddělení výzkumu biodiverzity Centra výzkumu globální změny Akademie věd ČR (CzechGlobe) a profesor ekologie na Přírodovědecké fakultě Karlovy univerzity, řekl:

„Studie je prvním skutečně vědecky fundovaným socioekonomickým rozbohem situace. Ukazuje jednoznačně, že naivní představy místních politiků o spásném rozvoji národního parku stavbami lanovek a omezením velikosti stanovišť ponechaných přírodě k jejímu nerušenému rozvoji by značně poškodily ekonomickou

situaci a kvalitu života místních obyvatel. Tito lidé by byli sami proti sobě, pokud by podobné věci připustili. Studie ukazuje řadu pozitivních způsobů, jak využít nezměrného obchodního potenciálu člověkem nerušené přírody na Šumavě pro blahobyt lidí, kteří zde žijí.“

MVDr. Jaromír Bláha, expert na ochranu lesů a NP Šumava Hnutí DUHA, řekl:

„Studie jedné z nejprestižnějších evropských konzultačních společností přesvědčivě dokládá, že rozšiřování oblastí ponechaných divoké přírodě přinese růst turistiky, ze které bude profitovat celý region. Otázka je, proč někteří politici na její úkor prosazují těžbu dřeva a developerské záměry. Studie dokládá, že jde o ekonomicky sporné projekty, ze kterých nebudou mít prospěch místní lidé, ale velcí investoři a pozemkoví spekulanti. Oproti tomu příjmy z nárůstu turistiky jdou drobným podnikatelům v regionu, ovšem ti nesponzorují politiky a politické strany. Uvidíme, čemu dají hlas noví poslanci při schvalování zákona o Národním parku Šumava - jestli turistům, divoké přírodě a zdravé místní ekonomice, nebo těžařům a developerům.“

Celá studie v angličtině, její souhrn v češtině i prezentace z tiskové konference jsou na <http://www.sumava-kurovec.cz/>

Kontakty:

Ian Dickie, obchodní ředitel EFTEC (<http://www.eftec.co.uk/core-team/ian-dickie>) a ředitel Aldersgate Group (<http://www.aldersgategroup.org.uk/>), ian@eftec.co.uk

Pavel Kindlmann, CzechGlobe, 604 753 397, pavel.kindlmann@centrum.cz

Jaromír Bláha, program Lesy Hnutí DUHA, 731 463 929, jaromir.blaha@hnutiduha.cz

Jan Piňos, média a komunikace Hnutí DUHA, 731 465 279, jan.pinos@hnutiduha.cz

Poznámky:

[1] Studie konstatuje, že: „stávající nejlepší přístupová místa k šumavské přírodě ... jsou návštěvníky vnímána jako „plná“ a další nárůst návštěvnosti by poškodil zážitky z divočiny, které sem turisty táhnou. Proto existuje poptávka po více přístupech do větších oblastí divočiny“ (str. 1 a 27). Otevření nových cest, se kterými počítá návrh zákona, by však poškodilo vzácné druhy zvířat či rostlin a biotopy chráněné i evropskými směrnicemi, a také by výrazně zredukovalo prožitky návštěvníků „z divoké přírody“ (str. 24). Proto je pro přírodu i ekonomiku jediným výhodným řešením rozšíření bezzásahových oblastí ponechaných divoké přírodě.

Studie navrhuje i konkrétní řešení diskutovaných problémů, například nahrazení některých asfaltových silnic pěšinami, zřízení pozorovacích věží a turistických center ke sledování divokých zvířat, ohrad se vzácnými druhy zvířat (například vlci v Srní) a větší nabídku vycházek s průvodci, které jsou nyní rychle vyprodány (str. 29).

[2] EFTEC (Economics for the Environment Consultancy) je renomovaná britská expertní společnost, která pro své zákazníky zpracovává hodnocení ekonomických nákladů, přínosů a řešení při rozhodování o krajině a přírodních zdrojích. Pracovala mj. pro Evropskou komisi, pro britská ministerstva, pro americkou, nizozemskou, finskou, kanadskou nebo jihoafrickou vládu, pro OSN, Světovou banku či Evropskou investiční banku. Najímají si ji také velké firmy, jako je Unilever nebo British Gas. Více informací na <http://www.eftec.co.uk/>

[3] Dva miliony návštěvníků NP Šumava utratí každý rok přibližně 68 milionů euro (1,87 miliardy Kč) v oblasti, kde nezaměstnanost je nižší než celostátní průměr“ (str. 1). Celkový ekonomický přínos národního parku je však mnohem větší: 1,6 miliardy euro (44 miliard korun) ročně, pokud se k turistice připočítají různé další služby přírodních ekosystémů (str. 17). Ekonomická hodnota těchto služeb je vyšší v těch částech parku, které jsou ponechány divoké přírodě (str. 19).

[4] <http://www.hnutiduha.cz/aktualne/kvalitni-zakon-o-sumave-50-uzemi-np-pro-prirodu-turisty-50-pro-setrne-hospodareni>